

APLINKOSAUGA

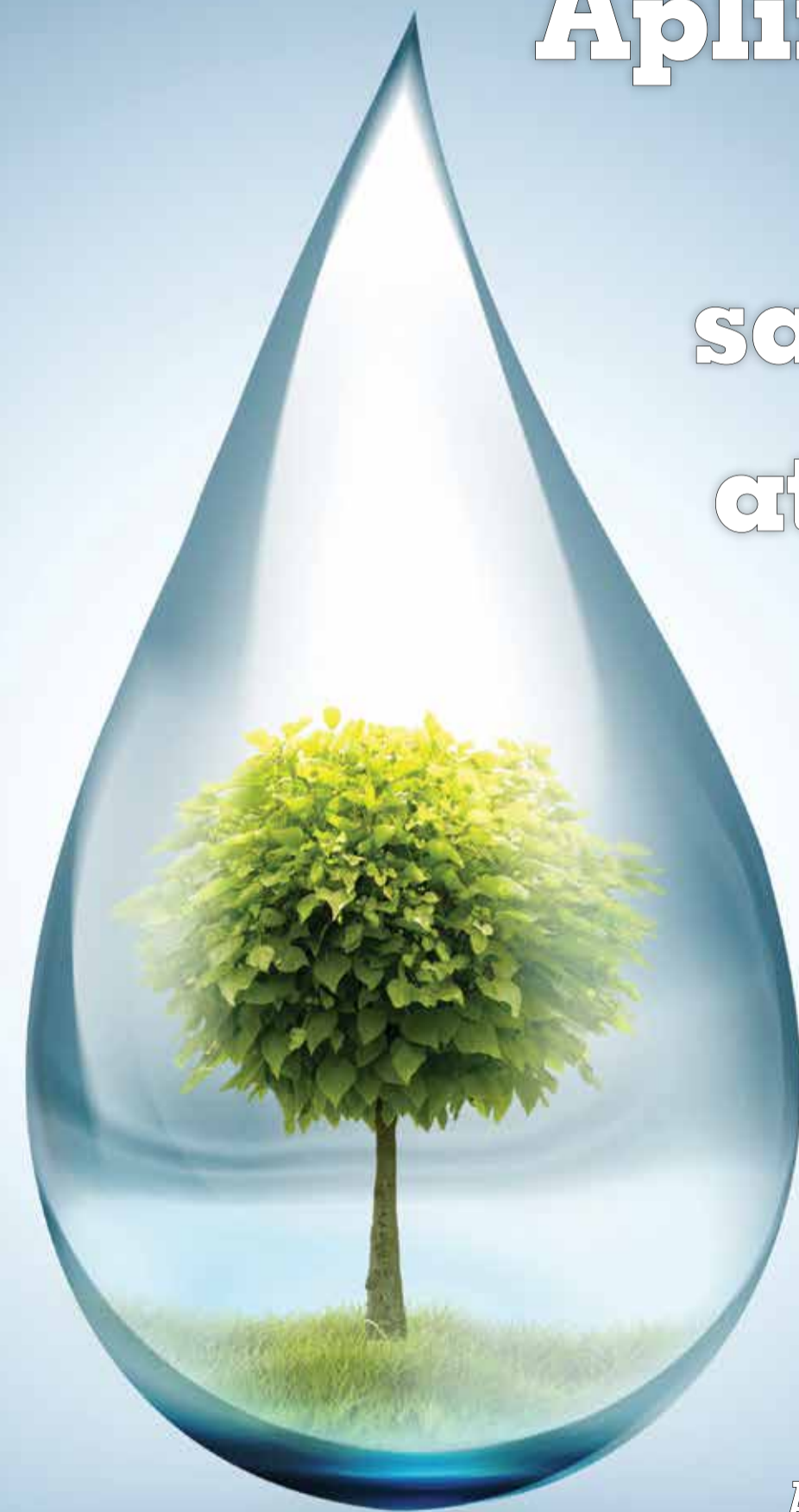
2016 RUDUO NR. 1

TAUSOKIME APLINKĄ!

Aplinkosaugos gerinimui trūksta savikontrolės ir atsakomybės

Privalome tausoti aplinką

Anksčiau gamta baugino žmogų, dabar žmogus baugina gamtą.

(Žakas Yvas Kusto)

Klimato atšilimas, kaitra, škvalas, potvyniai, atsivėrusios smegduobės, žemės drebėjimai, po nuošliaužomis palaidoti kaimai ir miesteliai. Kodėl tiek skausmo, vargo, nuostolių ir prarastų likimų? Deja, taip gamta kovoja su mumis – žmonėmis, savo neatsakinga veikla dergiančiais aplinką, siekiančiais vien naudos ir negalvojančiais apie rytdieną. Ar gamta ir rytdienai mums svarbūs? Ar apie tai susimąstome? Žakas Yvas Kusto yra pasakęs: „Anksčiau gamta baugino žmogų, dabar žmogus baugina gamtą.“

Šiandien pramonės galimybės ir apimtys verčia rimtai susimąstyti apie aplinkosaugą. Pramonės ir statybų industrijai ypač aktualios problemos, su kuriomis susiduria infrastruktūros plėtotojai, rengdami šiuolaikinės

urbanizacijos projektus. Technikos gamintojai ir transporto sektorius taip pat yra nemenka šios problemos dalis. Statistika rodo, kad visa statybų industrija generuoja 30 proc. šiltnamio dujų emisijos, todėl technikos gamintojai ir technologijų kūrėjai privalo būti atviri pokyčiams bei drauge ieškoti taršos mažinimo sprendimų.

Labai svarbi yra „žalioji“ statyba, kuri jau apima ne tik pastatus, bet ir statybų procesus, todėl daugelyje pasaulio šalių infrastruktūros projektų plėtotojai galvoja, kaip tapti kuo „žalesniais“. Patyrę industrijos ekspertai geba užtikrinti „žaliosios“ statybos ir sukurti reikiamus įgūdžius pasitelkdami

geriausius šios srities specialistus.

Leidinio „Aplinkosauga“ ir jį lydinčių projektų tikslas – skirti daugiau dėmesio klimato kaitai, oro taršos, pramonės ir įvairių ūkio šakų gamybinių atliekų bei kenksmingų medžiagų mažinimui, žaliosios gamtos tausojimui, užteršto grunto likvidavimui, vandens ir nuotekų valymui, buitinių atliekų surinkimui, perdirbimui, darnios aplinkos puoselėjimui.

Šio leidinio puslapiuose bus suteikta galimybė pasisakyti visuomenės, valstybės institucijų, įstatymų ir įvairių teisės aktų rengėjų bei visuomeninių organizacijų ir verslo struktūrų atstovams. Skaitytojams bus aiškina-

mos priimtų įstatymų nuostatos, aptariami rengiami projektai. Taip pat bus viešinama informacija, susijusi su Europos Komisijos priimtomis ir rengiamomis direktyvomis, suteikta galimybė ekspertams pasisakyti įvairiomis aplinkosaugos temomis.

Žinojimas – svarbi mūsų gyvenimo dalis. Nešti žinią visuomenėi – kilni ir labai atsakinga misija, o informacijos viešinimas – vienas iš svarbiausių šio laikmečio ginklų. Pagrindinis informacijos vertintojas ir ekspertas – šio leidinio skaitytojas. Tikimės, kad šis leidinys padės rasti atsakymus į daugelį Jums rūpimų klausimų.

Redakcija

APLINKOSAUGA

ISSN 2424-578X

Leidėjas

Direktorius

Redaktorius

Kalbos redaktorė

Maketo redaktorius

Nuotraukos

VšĮ Baltijos Media Centras

Algirdas Aušra

Mindaugas Aušra

Anželika Smetonienė

Kęstutis Jonaitis

BMC, BFL, Shutterstock, Artūras Aušra

Redakcija

Tel./faks.

Telefonas

El. paštas

Tinklalapis

Žemaitės g. 21, LT-03118 Vilnius

+370 5 2481629

+370 699 16184

info@bmc-net.lt

www.aplinkosauga.eu

MERIDIANAS

KELIAI TILTAI

APLINKOSAUGA

Transportex

TRANSPORTAS
COMMUTING • LOGISTICS • TECHNOLOGIES

Aplinkosaugos gerinimui trūksta savikontrolės ir atsakomybės

Komentaras

Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktorius **Marius Švaikauskas**: „Mums visiems svarbu kurti ir puoselėti gerai veikiančią ūkinį subjektų savikontrolės mechanizmą, kuriame kiekvienas ne tik žinotų, bet ir kruopščiai bei sąžiningai laikytųsi ir galiojančių įstatymų, ir pasirašytų susitarimų. Dabar veikia neblogo ir aiški grandinė, kurios principas – teršėjas moka.“

Kiekvienam Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento darbuotojui, kurių yra mažiau nei 100, tenka kontroliuoti po 450 ūkinį subjektų. Departamento vadovas pripažįsta, kad tokie darbo krūviai ir palyginti nedideli darbuotojų atlyginimai sunkiai padeda kovoti su aptvertų upelių ir ežerų pakrančių pažeidėjais, „carais ir cariuokais“, šeiminkaujančiais miškeluose ir miškuose.

Andrius Juskevičius

Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento (VRAAD) prie Aplinkos ministerijos direktorius Marius Švaikauskas kalbėjo, kad lietuviai jau kitaip vertina gamtą, ją tausuoja. Mus supanti aplinka vis labiau ir geriau prižiūrima, mažėja brakovierių, nes mėgėjams nelegaliai pažvejoti ar pašaudyti žvėrelius pastaraisiais metais dešimteriojai padidintos baudos, gana veiksmingos ir kitos aplinkosauginės priemonės, be to, savo vaikus jau duoda nuoseklus visuomenės, ypač jaunimo, švietimas ir mokymas.

„Jaunimas labai gabus ekologiniam švietimui, galiu paminėti kad ir savo šeimos pavyzdį. Mano dukra jau žino, kad atidurbusią ir nusekusią bateriją reikia parnešti namo ir įmesti į tam skirtą dėžutę. Ji ir mus retkarčiais pamoko, kaip dera atsikratyti įvairiomis atliekomis, kad jas būtina reikia rūšiuoti“, – pripažino direktorius. VRAAD veikia bene didžiausiam Lietuvos regione, kuriame daugiau kaip 800 tūkst. gyventojų, ūkinę veiklą čia vykdo apie 41 proc. visų Lietuvos ūkinį subjek-

ty. Pasak M. Švaikausko, Vilniaus regione aktualiausia lieka atliekų tvarkymo problema. Tikėtina, kad daug kas pasikeistų, jeigu departamentas turėtų daugiau darbuotojų, jeigu ūkiniai subjektai vadovautųsi didesnės atsakomybės jausmu, jeigu geriau veiktų savikontrolės mechanizmas.

„Ne tik darbuotojų trūkumas yra mūsų bėda. Anksčiau esu dirbęs Vilniaus miesto savivaldybėje ir gerai žinau, kaip ten organizuotas darbas, gyventojų ir visų klientų aptarnavimas, kokios naudojamos technologijos, kiti

dalykai. Mūsų departamente ne tokia tobula informacinių technologijų bazė – esame geru laipteliu žemiau nei Vilniaus miestas“, – pripažino VRAAD direktorius.

Žaidimai su atliekomis

Neverta ilgai įrodinėti, kad regione, kuriame yra daugiau kaip 800 tūkst. gyventojų ir tokia ūkinį subjektų gausybė, bene svarbiausia gamtosauuginė problema – atliekų surinkimas, rūšiavimas, utilizavimas ar išvežimas.

„Vienam mūsų darbuotojui

tenka kontroliuoti po 451 ūkinį subjektą, kituose regioniniuose departamentuose šis skaičiaus žemiau nei Vilniaus miestas“, – pripažino VRAAD direktorius.

Kiekvienas ūkinis subjektas vienaip ar kitaip susiduria su atliekų klausimu. Vieniems tai gali būti plastikas, kitiems – me-

talai, tretiems – dėl didelio eksploatuojamų automobilių kiekio susijusių medžiagų (padangos, tepalai, metalai) surinkimas. Ar didžiulį darbo krūvį, sakyčiau, trigubai didesnę nei kitur Lietuvoje, tačiau netikrą, kad tik darbuotojų skaičiaus didinimas padėtų tinkamai spręsti gamyboje ar kitose ūkinėje veikloje susidarančių atliekų klausimą“, – kalbėjo M. Švaikauskas.

Kiekvienas ūkinis subjektas vienaip ar kitaip susiduria su atliekų klausimu. Vieniems tai gali būti plastikas, kitiems – me-

talai, tretiems – dėl didelio eksploatuojamų automobilių kiekio susijusių medžiagų (padangos, tepalai, metalai) surinkimas. Ar didžiulį darbo krūvį, sakyčiau, trigubai didesnę nei kitur Lietuvoje, tačiau netikrą, kad tik darbuotojų skaičiaus didinimas padėtų tinkamai spręsti gamyboje ar kitose ūkinėje veikloje susidarančių atliekų klausimą“, – kalbėjo M. Švaikauskas.

Kiekvienas ūkinis subjektas vienaip ar kitaip susiduria su atliekų klausimu. Vieniems tai gali būti plastikas, kitiems – me-

talai, tretiems – dėl didelio eksploatuojamų automobilių kiekio susijusių medžiagų (padangos, tepalai, metalai) surinkimas. Ar didžiulį darbo krūvį, sakyčiau, trigubai didesnę nei kitur Lietuvoje, tačiau netikrą, kad tik darbuotojų skaičiaus didinimas padėtų tinkamai spręsti gamyboje ar kitose ūkinėje veikloje susidarančių atliekų klausimą“, – kalbėjo M. Švaikauskas.

Kiekvienas ūkinis subjektas vienaip ar kitaip susiduria su atliekų klausimu. Vieniems tai gali būti plastikas, kitiems – me-

Kaip privilioti ar suvilioti aplinkosaugininką? M. Švaikauskas pripažino, kad surasti ir pakviesti žmogų dirbti departamente – sunkus uždavinys.

„Atėjęs pas mus dirbti žmogus gaus toli gražu ne prestižinį atlyginimą, kurio vidurkis – 702 eurai, kartu su mokesčiais. Žmogus turi būti tiesiog pasišventęs savo darbui ir profesijai, nes už palyginti nedidelį atlyginimą turės didelę atsakomybę, reikės nemiegoti ir naktimis, nes mūsų pareigūnai budi, kontroliuoja ir įstaigas ne darbo metu. Ar manote, kad yra daug taip pasišventusių?“ – retoriškai klausė departamento direktorius.

Tokia aplinkosaugininko padėtis grėsminga kitu aspektu – korupcija. M. Švaikauskas teigė, kad tarp savo kolegų nežino nė vieno, pasidavusio korupcijos įtakai, tačiau realius pavojus pripažino rimtai. „Visuose vadovėliuose parašyta, ką reikiama valstybės pareigūnas su pakankamai didele kontroliuojančia galia ir nedidele alga. Jis gana lengvai pažeidžiamas ir čia tikrai yra realus korupcijos pavojus. Prieš kelerius metus Specialiųjų tyrimų tarnyba analizavo mūsų departamentą ir korupcijos pavojai bei galimybės

mums buvo labai aiškiai nurodytos“, – kalbėjo M. Švaikauskas.

VRAAD vadovas minėjo, kad departamento teisininkai nuolat dalyvauja teismuose, kuriuose savo įsipareigojimų galimai nevykdę ūkiniai subjektai skundžia departamentą panaikino daug panašių pažymų, kurių vertė siekė 7,3 mln. eurų. Mums pagrįstų abejonių surašytų įsipareigojimų nevykdymo pateikti bendrovei „Metraill“, „Žaliam taškui“, PTO ir EEPA. Kartu su šiomis bendrovėmis į teismų ratą įsisuko ir trečiosios šalys – „Sanitex“, „Maxima“, „Kalnapilis“, „Coca Cola“.

Pasak VRAAD direktoriaus, departamentas kiekvienais metais atlieka kontrolinių patikrinimų, kaip ūkiniai subjektai atsiskaito, susitvarko su pakuotės mokesčiu. Ne taip jau retai kyla įtarimų, kad gali būti sukčiavimo bei valstybės apgadinėjimo atvejų. „Tikrinant 2013 m. duomenis

mums kilo įtarimų, kad bendrovė „Metraill“ galimai neteisėtai išrašė pažymą ir sudarė sąlygas nemokėti pakuotės mokesčio. Taip buvo vengiama didelės vertės turtinės prievolės ir valstybei padaryta didelė žala. 2013 m. departamentas panaikino daug panašių pažymų, kurių vertė siekė 7,3 mln. eurų. Mums pagrįstų abejonių surašytų įsipareigojimų nevykdymo pateikti bendrovei „Metraill“, „Žaliam taškui“, PTO ir EEPA. Kartu su šiomis bendrovėmis į teismų ratą įsisuko ir trečiosios šalys – „Sanitex“, „Maxima“, „Kalnapilis“, „Coca Cola“.

2014 m. tokių abejonių pažymų vertė siekė 6,6 mln. eurų. Gal verta pažymėti, kad teisminiai procesai, kuriuose bylinėjamosi dėl žalos atlyginimo, tęsiasi metų metus, procese paprastai dalyvauja nemažai trečiųjų šalių, taip pat turinčių savo interesus. Todėl dėl 2013 m. pažymų teisme bus pradėta bylinėtis tik 2016 m. rudenį, o jau prasideda procesai dėl 2014 m. 6,6 mln. eurų pažymų... Ilgas tiesos ieškojimų kelias.

mums buvo labai aiškiai nurodytos“, – kalbėjo M. Švaikauskas.

Apie sostinės aplinkos kokybę ir teršėjus

Direktorius teigė, kad Vilniaus miesto ir viso regiono aplinkos kokybę pastaraisiais metais yra patenkinamo lygio ir tuo gana skiriasi nuo daugelio kitų Europos valstybių sostinių.

Nuolat vyksta oro taršos, paviršinių vandens telkinių, gamtos stebėjimai. Žinant didžiulį transporto, pramonės koncentraciją Vilniuje ir apylinkėse, pasak M. Švaikausko, oro tarša prie pavojingos ribos priartėja ne taip dažnai, o paviršinių vandens telkinių taršos rodikliai padidėja laukų tręšimo metu arba per didžiausius vasaros karščius.

Kai valstybėje išsprendžiamos įvairių atliekų, tarp jų ir pavojingų, surinkimo, utilizavimo klau-

psimai, problemos sumažėja arba jų netgi nelieka. Sektinas pavyzdys, M. Švaikausko nuomone, yra naudoti tepalų surinkimas. Buvo laikas, kai žmonės naudotus tepalus įsigudrindavo deginti buitėje, kitaip manipuliudavo, teršdami jais aplinką. Kai susitvarkė jų supirkimo sistema, problemos beveik neliko.

Iki šiol dar ne iki galo sutvarkytas naudotų automobilių padangų surinkimas, nors esminiai pokyčiai jau nuteikia optimistiškai.

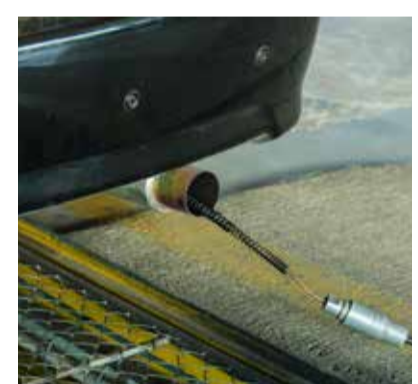
Pasak M. Švaikausko, kiekvienas aplinkos teršėjas ar pažeidėjas turėtų sulaukti neišvengiamos bausmės. Už padarytą žalą gamtai ne tik baudžiama gana įspūdingomis baudomis. Visada nurodoma ir likviduoti žalos padarinius. Gal ne visi iš karto supranta ir įvertina, kad likviduoti padarytą žalą, atkurti buvusią padėtį pažeidėjui gali kainuoti nepalyginamai daugiau nei pati bausmė? Būtent baudos neišvengiamumas yra stiprus argumentas su gamta elgtis tinkamai, nepažeidžiant įstatymų, o kasdieniame gyvenime efektyviausiai turėtų veikti nuolatinis visuomenės švietimas gamtos saugos klausimais.

– kalbėjo M. Švaikauskas.

Automobilių patikra

Automobilių patikra

Birželio pradžioje artėjant Pasaulinei aplinkos apsaugos dienai aplinkosaugininkai organizavo akciją, kurios metu visoje Lietuvoje buvo tikrinami automobilių išmetamųjų dujų teršalų kiekiai. Pasak departamento direktoriaus M. Švaikausko, tokie patikrinimai

paprastai vyksta bent du kartus per metus. Nors visuomenė apie panašias akcijas informuojama iš anksto, niekada nenurodo, kuriose vietose tai vyks. Suprantama, gali būti, kad tą dieną vairuotojai, jaučiantys, kad jų automobiliui nelabai tvarkingi ir gali įkliūti, gal ir pasisaugos, nevazinės, tačiau svarbiausias akcijos tikslas – ugdyti vairuotojų ir visuomenės pilietiškumą, supratimą, kad prižiūrėdamas, besirūpindamas savo mašina ne tik tausoji aplinką, bet saugai ir kitų žmonių sveikatą.

VRAAD direktorius priminė, kad vadovaujantis aplinkos ministro įsakymu yra patvirtintos įvairiomis degalų rūšimis varomų automobilių didžiausios leistinos išmetamųjų dujų teršalų normos.

Pasak M. Švaikausko, regioninių aplinkos apsaugos departamentų pareigūnai per metus patikrina tūkstančius transporto priemonių. Vidutiniškai keturiuose iš dešimties automobilių nustatomi leistinos teršalų normos išmetamosiose dujose viršijimai. Naujuose automobiliuose pažeidimų pasitaiko rečiau, o vairuojant techniškai tvarkingą automobilį ir pilantis kokybiškus degalus tokių pažeidimų galima apskritai išvengti.

Administracinių teisės pažeidimų kodeksas (ATPK 82 str.) transporto ir kitų įstatymų priemonių, viršijančių išmetamųjų medžiagų kiekio ribinius dydžius, savininkams numato baudas nuo 28 iki 57 eurų. Jei pažeidėjas įkliūva antrą kartą, gresia dvigubai didesnės baudos – nuo 57 iki 144 eurų.

M. Švaikauskas teigė, kad pastaraisiais metais mūsų vairuotojai vis geriau prižiūri savo automobilius, tad bendra tendencija nuteikia gana optimistiškai. Aplinkos apsaugos departamente bei Aplinkos ministerijoje jau kurį laiką kalbama, ar nevertėtų vairuotojus įpareigoti dažniau atlikti automobilių technines apžiūras. Visi supranta, kad toks nurodymas taptų papildoma finansine našta vairuotojams, todėl reikalai nelabai juda iš vietos, tačiau važinėjant su aplinką mažiau teršiančiais automobiliais išloštų visi.

Aplinkos ministerija, apibendrinama automobilių patikros rezultatus birželį, pastebėjo, kad tendencija gana džiuginanti. Iš 316 patikrintų automobilių tik nedidelė dalis (15) akivaizdžiai teršė aplinką – viršijo nustatytas anglies monoksido išmetamosios dujos vertes arba jų dūmingumas buvo gerokai didesnis, negu leidžiama. Patikrintų tvarkingų automobilių vairuotojai su šypseną veide vyko toliau, o pažeidėjus, deja, teko bausti pinigineis baudomis. 🍀

Benzinu ir dujomis varomų automobilių leistinos teršalų normos – anglies monoksido (CO) – nurodytos šioje lentelėje:

Automobilio pirmosios registracijos data ir kitos sąlygos	(CO) ribinė vertė, tūrio procentais
Pirmosios registracijos data iki 1986 m. gruodžio 31 d.	4,5
Pirmosios registracijos data nuo 1987 m. sausio 1 d.	3,5
Pirmosios registracijos data iki 2002 m. birželio 30 d. ir yra įrengta išmetamųjų dujų kontrolės sistema:	
- varikliui veikiant tuščiąja eiga, esant minimaliam apsisukimų dažniui	0,5
- varikliui veikiant ne mažesniu kaip 2000 min ⁻¹ apsisukimų dažniui	0,3
Pirmosios registracijos data nuo 2002 m. liepos 1 d.:	
- varikliui veikiant tuščiąja eiga, esant minimaliam apsisukimų dažniui	0,3
- varikliui veikiant ne mažesniu kaip 2000 min ⁻¹ apsisukimų dažniui	0,2

Privalome tausoti aplinką

Šiandien pramonės apimtys ir galimybės verčia rimtai susimąstyti apie aplinkosaugą. Statybų industrijai ypač svarbios problemos, su kuriomis susiduria infrastruktūros plėtotojai ruošiant šiuolaikinės urbanizacijos projektus. Technikos gamintojai taip pat yra šios problemos dalis, todėl privalo tapti ir sprendimo dalimi bei lyderiais. Statistika rodo, kad visa statybų industrija generuoja 30 proc. šiltnamio dujų emisijos, todėl ir technikos gamintojai privalo vykdyti pokyčius bei kartu kurti jos sprendimus. Svarbu nedelsiant imtis veiksmų aplinkai apsaugoti, sukurti grandininę reakciją ir tęsti pradėtus darbus.

Mindaugas
Aušra

Aplinkosauga statybų industrijose svarbi visiems sektoriams, todėl reikia konkrečios formulės, leidžiančios priimti reikalingus sprendimus ir užtikrinti, kad dialogas tarp šios industrijos partnerių būtų kuo konkretesnis.

Žalioji statybų industrija

Aplinkosaugos tema pastaruosiu metu ypač aktuali statybų industrijose. Ji gali būti ne tik problemos šaltinis, bet ir problemų sprendimas. Tai yra itin reikšminga.

Labai svarbi yra žalioji statyba, kuri apima ne tik pastatus, bet ir statybų procesus, todėl daugelyje pasaulio šalių infrastruktūros projektų plėtotojai galvoja, kaip tapti žalesniais. Patyrę industrijos ekspertai geba užtikrinti žaliausias statybas ir sukurti reikiamus įgūdžius, bendradarbiaudami su vietiniais specialistais.

Visuomenė tiki žaliosiomis statybomis, nes tai svarbu ne tik ateičiai, bet ir šiandien. Žalioji pastatai gali būti ekonomiškėsi, jie yra kur kas geresni mūsų sveikatai ir gali sukurti ekonominę bei socialinę naudą visuomenei. Daugumai verslų tai yra aktualu. Ir mūsų planetai svarbu, kad būtų sukurta ekonomika, kuri nenaikina ir neteršia aplinkos. Ekspertai

mano, kad tai pasiekti tikrai yra įmanoma.

Po aplinkosaugos derybų, kurios įvyko Paryžiuje praėjusių metų pabaigoje, statybų industrijos atstovai pradėjo glaudžiau bendradarbiauti su tarptautine energetikos agentūra, siekdami geriau suprasti skaičius. Turint omenyje, kad statybų industrija sudaro 30 proc. visų išmetamų dujų emisijos, susimąstome – ką reiškia šis skaičius ir kaip jis atrodys ateityje?

Žvilgtelėję į skaičius matome, kad jeigu statysime taip, kaip statomedabar, industrija prie pasaulinio klimato atšilimo prisidės 6 laipsniais daugiau. Toks rezultatas žmonijai yra katastrofiškas. Žinant, kad tai galima pakeisti, būtina imtis dramatiškų žingsnių ir pasiekti 2 laipsnių scenarijų. Išmetamų dujų emisijos skaičių nuo dabar ir 2025 m. būtina sumažinti 80-čia gigatonų. Šis skaičius, kurį pasiekti yra įmanoma, turi būti visų mūsų tikslas ir pareiga.

Šis tikslas pasiekiamas ne tik bendradarbiaujant su verslu, bet ir su šalimis bei miestais. Daugelis statybos ir technikos gamintojų kompanijų prisijungė prie šio tikslo siekimo.

Paryžiuje valstybių atstovai susitarė ir pripažino, kad dauguma sektorių patys turi sprendimų šiai problemai spręsti. Nemaža indus-

trijos kompanijų dalis ta jau daro ir rodo daug entuziazmo sprendžiant aplinkos tvarumo klausimą. Verslui ir toliau būtina eiti tuo pačiu keliu, nes kitu atveju jis atsiliks techniškai bei technologiskai, o pažanga ypač svarbi.

Ekspertai pastebi didelę žaliųjų statybų paklausą rinkoje. Verslas siekia įgyvendinti žaliuosius projektus, miestai nori pokyčių. Galima sakyti, kad industrija keičiasi. Tai taps nauju verslo modeliu, todėl technikos gamintojai yra įsitikinę, kad jeigu tai bus pradėta daryti šiandien, greitu metu turėsime namus, kurie nebus kenksmingi aplinkai.

Klimato kaitos problema

Klimato problema infrastruktūros sektoriuje yra itin reikšminga. Karališkasis Švedijos mokslo ir inžinerijos institutas prieš dvejus metus paskelbė tyrimą, kuriame bandė paskaičiuoti industrijos prisidėjimą prie klimato kaitos.

Skaičiavimai parodė, kad išmetamų dujų rodikliai yra tolygūs emisijai, kurią skleidžia automobiliai. Į šią emisiją įeina neapdirbtų medžiagų gavyba, produkcijos gamyba, transportavimas ir kita. Tam tikra emisija kyla ir iš gaminių produkcijos, kita – iš kitur. Statybos ir inžinerijos sektoriai sudaro pusę išmetamų dujų emisijos.

Paskaičiuota, kad Švedijoje per ateinančius 10 metų pastatytų infrastruktūros objektų tarša sudarys ne daugiau emisijos vidurkio, fiksuojamo Skandinavijos šalyse. Anglies dvideginio išskyrimas yra susietas su būsimais 10 stambiausių projektų. Vien tik statybinių medžiagų gamybos procesas sudaro apie 50 proc. visos taršos emisijos. Kita dalis – transportavimas ir konstrukcijos procesas. Pastebėtina, kad transportas nesudaro tokios didelės emisijos, kaip dažnai galvojama. Kadangi didelė dalimi prie aplinkos taršos prisideda statybos industrijos medžiagos ir jų gamyba, tikslinga naudoti kur kas žalesnes statybos formas.

Švedijos nacionalinio transporto administracija nusprendė, kad reikia įvesti dujų emisijos mažinimo priemones ir reikalavimus, siekiant pasiekti nacionalinį tikslą. Todėl nuo šių metų Švedijoje

reikalaujama, kad infrastruktūros projektai 50 proc. sumažintų emisiją jau iki 2020 m. Ties tuo planuojama dirbti visuose šios šalies projektuose. Švedija siekia, kad jos emisijos taptų visiškai neutralios projektuose iki 2050 m.

Reikalavimai susideda ne tik iš reikalavimų medžiagoms, bet ir inovacijoms bei modernizacijai. Šie reikalavimai yra dalis aplinkos tvarumo sistemos, kurią siekiama įgyvendinti ir kitose valstybėse. Dideli infrastruktūros projektai yra vykdomi ne tik Švedijoje, bet ir Australijoje, Didžiojoje Britanijoje.

Ekspertai, kalbėdami su industrijų atstovais bei su įvairiausiais projekto dalyviais, pastebėjo, kad nėra reguliavimo priemonių, kurios padėtų pasiekti tikslus. Taip pat jau sukurti scenarijai, kurie yra paremti tuo, kas atsitiks, jeigu bus naudojami geriausios šiuolaikinės technologijos. Tuo pagrindu jau galima sumažinti 30 proc. emisiją iki 2020 m.

Pramonės industrijos atstovai kelia klausimus, kaip sutaupyti ir kaip naudoti parinktas priemones. Jiems taip pat kyla klausimų, ar tai nekainuos daugiau. Tačiau atvirksčiai, šie emisijos mažinimo reikalavimai parodo, kad naudojant mažiau resursų, išteklių ir kur kas efektyvesnę technologiją, yra sutaupoma. ■

KRAUTUVŲ OPERATORIŲ MEISTRISKUMO VARŽYBOS

2016 m. rugsėjo 15 d.

Žvirgždo karjere RIZGONYS

Organizuojamos frontaliųjų krautuvų operatorių meistriškumo varžybos.

Daugiau informacijos: nsm.lt, rizgonys.lt, swecon.lt, keliai-tiltai.lt, zurnalastransportas.lt

Varžybų organizatorius

LIETUVOS
KARJERŲ
ASOCIACIJA

Pagrindiniai partneriai

SWECON

Informaciniai partneriai

KELIAI-TILTAI